Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KPSY/bcdVsePsyI/22
Názov predmetu	Všeobecná psychológia I.
Rozsah	2P + 2C
Počet kreditov	6
Vyučujúci	PhDr. Dominika Doktorová, PhD., univ. doc. (prednášajúci), Mgr. Ján Višňovský (prednášajúci), Mgr. Ladislav Pittner (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

Seminár: a/ aktívne prezentovanie aj s experimentálnou demonštráciou na seminári b/ odovzdanie písomnej práce (koniec semestra)

Hodnotenie prebieha počas semestra (40%)

Záverečné hodnotenie

skúšobne obdobie: písomná práca
V skúškovom období (60%).

Výsledky vzdelávania

Výsledky vzdelávania:
1. vedomosti: základná teoretická informovanosť o kognitívnych procesoch pociťovania, vnímania, pamäti a pozornosti, vysvetliť ovplyvnenie emócií základnými psychickými procesmi.
2. zručnosti: spôsobilosť aplikovať vedomosti, adekvátne vykonávať kognitívnu činnosť vzhľadom k obsahu predmetu (pociťovanie, vnímanie, pamäť a pozornosť)
3. profesijné kompetencie: aplikácia vedomostí o kognitívnych procesoch pociťovania, vnímania, pamäti a pozornosti.
4. prenositeľné kompetencie: komunikačné schopnosti, detekčné schopnosti, schopnosť analyzovať veci z pohľadu ľudí s deficitmi, stimulácia kompetencií zameraných na eliminovanie negatívnych aspektov

Stručná osnova predmetu

Stručná osnova predmetu:
1. predpoklady pre vznik psychológie ako samostatnej vednej disciplíny. Definícia psychologických pojmov, poslanie a diferenciácia všeobecnej psychológie
2. pociťovanie vs. vnímanie - všeobecné prístupy, konštanty vnímania - Behaviorálna škola vs. ruská reflexná škola – prístupy k vnímaniu - Geštalt psychológia a jej prínos pre výskum vnímania - Moderné

prístupy k výskumu vnímania a ich teórie, vzostupné, zostupné teórie vnímania, teória detekcie signálov
3. teórie farebného videnia, miešanie farieb - Vnímanie hĺbky a jeho kľúče - Zvláštne javy vo vnímaní: geometricko-optické ilúzie, dvojzvratné obrazce, reverzibilné figúry, následné farebné obrazy, Purkyněho fenomén - Figurálne následné efekty a poruchy vnímania - Adaptácia vo vnímaní, vedomie vs. Vnímanie
4. lateralita vs. vnímanie, učenie verzus vnímanie
5. psychofyzika, jej metódy a základný prínos v oblasti pociťovania - Počutie, chemické zmysly, kožné zmysly – fyziológia a teórie
6. neurofyziologické prístupy k procesu vnímania
7. historické prístupy k výskumu pamäti - Multiskladový model pamäti a jeho alternatívy - Uchovávanie: dlhodobá, epizodická, sémantická, procedurálna pamäť
8. kódovanie: krátkodobá a senzorická pamäť, krátkodobá vs. dlhodobá pamäť - Procesy pamäti, typy informácií a druhy pamäti
9. súčasné teoretické (psychologické a neurofyziologické) prístupy k pamäti - Amnézie, mentálna reprezentácia, mnemotechnika, modifikácia pamäťového výkonu
10. tradičné vs. moderné prístupy k výskumu pozornosti - Psychofyziologické teórie pozornosti - Vlastnosti pozornosti a jej determinujúce činitele
11. pozornosť pri vizuálnej percepcii: orientácia, očakávanie, filtrácia, hľadacia činnosť - Teória filtra, jej modifikácie, dichotické počutie
12. zámerná vs. rozdelená pozornosť, efekt automatizácie pozornosti, výpadky pozornosti - Vigilancia a jej teórie - Modifikácie pozornostného výkonu

Sylabus predmetu

Stručná osnova predmetu:
1. predpoklady pre vznik psychológie ako samostatnej vednej disciplíny. Definícia psychologických pojmov, poslanie a diferenciácia všeobecnej psychológie
2. pociťovanie vs. vnímanie - všeobecné prístupy, konštanty vnímania - Behaviorálna škola vs. ruská reflexná škola – prístupy k vnímaniu - Geštalt psychológia a jej prínos pre výskum vnímania - Moderné prístupy k výskumu vnímania a ich teórie, vzostupné, zostupné teórie vnímania, teória detekcie signálov
3. teórie farebného videnia, miešanie farieb - Vnímanie hĺbky a jeho kľúče - Zvláštne javy vo vnímaní: geometricko-optické ilúzie, dvojzvratné obrazce, reverzibilné figúry, následné farebné obrazy, Purkyněho fenomén - Figurálne následné efekty a poruchy vnímania - Adaptácia vo vnímaní, vedomie vs. Vnímanie
4. lateralita vs. vnímanie, učenie verzus vnímanie
5. psychofyzika, jej metódy a základný prínos v oblasti pociťovania - Počutie, chemické zmysly, kožné zmysly – fyziológia a teórie
6. neurofyziologické prístupy k procesu vnímania
7. historické prístupy k výskumu pamäti - Multiskladový model pamäti a jeho alternatívy - Uchovávanie: dlhodobá, epizodická, sémantická, procedurálna pamäť
8. kódovanie: krátkodobá a senzorická pamäť, krátkodobá vs. dlhodobá pamäť - Procesy pamäti, typy informácií a druhy pamäti
9. súčasné teoretické (psychologické a neurofyziologické) prístupy k pamäti - Amnézie, mentálna reprezentácia, mnemotechnika, modifikácia pamäťového výkonu
10. tradičné vs. moderné prístupy k výskumu pozornosti - Psychofyziologické teórie pozornosti - Vlastnosti pozornosti a jej determinujúce činitele
11. pozornosť pri vizuálnej percepcii: orientácia, očakávanie, filtrácia, hľadacia činnosť - Teória filtra, jej modifikácie, dichotické počutie
12. zámerná vs. rozdelená pozornosť, efekt automatizácie pozornosti, výpadky pozornosti - Vigilancia a jej teórie - Modifikácie pozornostného výkonu

Odporúčaná literatúra

Odporúčaná literatúra:
ATKINSON, R.L, ATKINSON, R.C., SMITH, E.E., BEM.D.,J. 1995. Psychologie. Praha: Victoria Publishing, ISBN: 8071786403.
BARANOVSKÁ, A., DOKTOROVÁ, D. 2015. Psychoteritoriálne správanie v kontexte osobnosti, Trnava: UCM, ISBN: 978-80-8105-750-2.
BARANOVSKÁ, A., DOKTOROVÁ, D, MIČKOVÁ, Z. 2016. Účinok tréningu s využitím HRV techniky na zlepšovanie pozornosti detí v školskom veku - prípadové štúdie In: Sociální procesy a osobnost 2015 [elektronický zdroj] : otázky a výzvy Brno : Masarykova univerzita, 2016. ISBN 978-80-210-8298-4. - S. 20-26 [online].
BLAKE,R., SECULER,R. 2006. Perception. New York: Mc Graw Hill Higher Education, ISBN: 978 0072887600.
BLATNÝ, M., BARANOVSKÁ, A., DOKTOROVÁ, D, HUBINSKÁ, J. 2019. Vnímanie školskej klímy deťmi stredného školského veku v súvislosti s ich interakciou s rodičmi In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa [textový dokument (print)] [elektronický dokument] . – Bratislava (Slovensko) : Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie. ISSN 0555-5574. – Roč. 53, č. 2 (2019), s. 160-167.
DOKTOROVÁ, D, KALIVODOVÁ, V. 2021. Zisťovanie vzájomnej spojitosti a rozdielov medzi pohlaviami v priamych formách sebapoškodzovania a sebahodnotenia u adolescentov In: PhD existence 11 – 1. vyd. – Roč. 11. – Olomouc (Česko) : Univerzita Palackého v Olomouci, 2021. – ISBN 978-80-244-5947-9, s. 328-335 [online].
EYSENCK,M. 1999. Cognitive psychology, New York: Psychology Press, ISBN: 0131298100.
KERN, H. a kol. 2000. Přehled psychologie. Praha: Portál, ISBN 80-7178-426-5.
KOUKOLÍK, F. 2002. Pamět a amnézie, In: Lidský mozek. Praha: Portál, ISBN: 978 807262 7714.
MELZAK,R. 1978. Záhada bolesti. Avicenum, Praha: Avicenum. RUISEL,I.: 1985. Pamäť a osobnosť. Bratislava, Veda.
RUISEL,I.,RUISELOVÁ, Z. 1990. Vybrané problémy psychológie poznávania., Bratislava: Veda, ISBN: 8022403342.
SELECKÁ, L., DÉMUTHOVÁ, S. 2016. The relation of personal characteristics and brain dimorphism of women to masculine/feminine men face preference In: AD ALTA : Journal of Interdisciplinary Research. - ISSN 1804-7890, Roč. 6, č. 2 (2016), s. 104-107.
STENBERG, R.J. 1999. Kognitívní psychologie , Praha: Portal, ISBN: 80- 71-783765.
ŠÍPOŠ,I. 1977. Pamäť a znovupoznanie. Bratislava: SPN.
ŠÍPOŠ,I. 1978. Psychológia pamäti. Bratislava: SPN.
+ študijné materiály z MS Teams a Moodle UCM

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský, anglický